

The threat status of endemic Atlantic Forest trees

Wyniki w skrócie

Badanie drzew pokazuje, jak bardzo zagrożony jest południowoamerykański las atlantycki

Większość endemicznych gatunków drzew, paproci i palm rosnących w rozciągającym się niegdyś na powierzchni miliona kilometrów kwadratowych brazylijskim lesie przybrzeżnym ma obecnie status zagrożonych zgodnie z klasyfikacją IUCN.

© Reisegraf.ch, Shutterstock

Ferreira de Lima.

Celem finansowanego ze środków UE projektu [THREAT](#) było skatalogowanie gatunków drzew endemicznych występujących w lesie atlantyckim oraz sklasyfikowanie ich pod względem stopnia zagrożenia wyginięciem.

Aby móc dokonać tej oceny, Lima i jego współpracownicy z [Centrum Różnorodności Biologicznej Naturalis](#) w Holandii zwrócili się do [Ośrodka Informacji o Globalnej](#)

[Różnorodności Biologicznej](#), który dysponuje ogólnodostępną bazą danych zawierającą informacje naukowe na temat flory i fauny zgromadzone przez instytuty z całego świata.

Zespół zgromadził ponad 3 miliony kart zielnikowych oraz milion arkuszy inwentarza drzew, obejmujących 5 000 gatunków występujących w regionie lasu atlantyckiego. Badacze opracowali specjalne oprogramowanie do wyczyszczenia i uporządkowania zebranych danych, a następnie stworzyli listę gatunków zidentyfikowanych na tym obszarze wraz z miarą wskazującą na stopień endemiczności każdej rośliny.

Określenie stanu ochrony

Druga część projektu polegała na przygotowaniu oceny poziomu zagrożenia dla każdego z gatunków endemicznych. „Musimy oszacować liczebność każdego gatunku, obliczyć skalę jego depopulacji, a następnie na podstawie wszystkich kryteriów [Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody i Zasobów Przyrodniczych \(IUCN\)](#) sklasyfikować gatunki zagrożone”, wyjaśnia Lima.

To wiązało się ze szczegółowym zbadaniem zmian drzewostanu na przestrzeni czasu i zebraniem danych dotyczących historii życia każdego gatunku, w tym długości życia, czasu do osiągnięcia dojrzałości i tempa reprodukcji. W wyniku prac prowadzonych w ramach projektu powstały nowe oceny ochrony przyrody obejmujące niemal 3 000 gatunków.

„Niestety obraz ten nie wygląda dobrze”, mówi Lima. „Nasze wnioski są dość zdumiewające – większość endemicznych gatunków drzew występujących w lesie atlantyckim jest zagrożona. Choć mogliśmy się tego spodziewać, włos i tak jeży się na głowie”.

Dobra informacja jest taka, że pięć gatunków uznanych wcześniej za całkowicie wymarłe lub wymarłe na wolności zostało odkrytych na nowo, zaś 21 gatunków wymienianych na liście krytycznie zagrożonych sklasyfikowano jako bliskie narażenia.

Ochrona prawna

Prace w ramach projektu realizowano dzięki wsparciu [działania „Maria Skłodowska-Curie”](#). „Wsparcie okazało się niezbędne do pokrycia kosztów podróży i utrzymania, szkolenia i nawiązywania kontaktów, a także kosztów instytucjonalnych”, mówi Lima. „Jestem na etapie zmiany pracy, a otrzymane w ramach projektu finansowanie daje mi komfort wyboru ścieżki kariery bez przymusu przyjęcia pierwszej nadarzającej się oferty”.

Dane w ramach projektu THREAT były gromadzone w taki sposób, aby spełniały wszystkie kryteria stawiane przez IUCN do formalnej oceny stanu ochrony każdego gatunku. „Odbiorcą docelowym tego projektu są brazylijskie organizacje środowiskowe”, mówi badacz. „Chcemy przekazać im wszystkie dane, jakie udało się nam zebrać, aby zapewnić tym gatunkom ochronę prawną”.

Badacz zapewnia również, że oprogramowanie opracowane w trakcie projektu THREAT będzie ogólnodostępne. „Staraliśmy się, aby kod oraz wszystkie opracowane przez nas funkcje miały otwarte źródło, tak by każdy, kto zechce przeprowadzić podobną do naszej ocenę w innym miejscu na świecie mógł skorzystać z naszego programu”.

Dodaje również, że jego praca podkreśla znaczenie wysiłków podejmowanych stale na rzecz ochrony przyrody w tym regionie. „Jeśli zagrożone gatunki roślin występujących w brazylijskim lesie atlantyckim wyginą, wówczas wiele innych zależnych od nich gatunków również znajdzie się na skraju wyginięcia. Cały system różnorodności biologicznej może się zawalić”.

Słowa kluczowe

THREAT, atlantycki, las, drzewo, paproć, palma, zagrożony, ochrona, różnorodność biologiczna, Brazylia, Paragwaj

Znajdź inne artykuły w tej samej dziedzinie zastosowania

[Zrobotyzowani rolnicy wkraczają na pola](#)

Ocena wpływu stosowania tworzyw sztucznych na glebę rolną

Prezentujemy Sonowood: zrównoważoną alternatywę dla egzotycznego drewna

Rozwój zrównoważonego rolnictwa dzięki roślinom strączkowym hodowanym lokalnie

Informacje na temat projektu

THREAT

Identyfikator umowy o grant: 795114

[Strona internetowa projektu](#)

DOI

[10.3030/795114](https://doi.org/10.3030/795114)

Projekt został zamknięty

Finansowanie w ramach

EXCELLENT SCIENCE - Marie Skłodowska-Curie Actions

Koszt całkowity

€ 165 598,80

Wkład UE

€ 165 598,80

Koordynowany przez

Data podpisania przez KE
19 Marca 2018

STICHTING NATURALIS
BIODIVERSITY CENTER
 Netherlands

Data rozpoczęcia
1 Sierpnia 2018

Data zakończenia
12 Października 2020

Powiązane artykuły

POSTĘPY NAUKOWE

Jaka przyszłość czeka europejskie gatunki drzew?

4 Kwietnia 2022

POSTĘPY NAUKOWE

W procesie tworzenia map zasobów węgla liczy się każde drzewo

20 Stycznia 2023

Ostatnia aktualizacja: 19 Marca 2021

Permalink: <https://cordis.europa.eu/article/id/429394-tree-survey-finds-south-america-s-atlantic-forest-under-severe-threat/pl>

European Union, 2025